

Bod č.

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovanie Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

29. marca 2021

Návrh

Odpočet aktivít Kancelárie Bratislavského samosprávneho kraja v Bruseli za rok 2020 a rámcový plán aktivít na rok 2021

Materiál predkladá:

Mgr. Juraj Droba, MBA, MA
predseda
Bratislavského samosprávneho kraja

Zodpovední:

Ing. Patrícia Mešťan, MA
riadiateľka
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Mgr. Barbora Lukáčová
riadiateľka Odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Spracovatelia:

Mgr. Martin Hakel, BA
vedúci Inštitútu regionálnej politiky Bratislavského kraja

Mgr. Tomáš Teleky
referent Inštitútu regionálnej politiky Bratislavského kraja

Martin Krížik, M.A.
referent Inštitútu regionálnej politiky Bratislavského kraja

Bratislava
marec 2021

Návrh uznesenia

UZNESENIE č. .... /2021
zo dňa 29. 03. 2021

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

A schvaľuje

Odpočet aktivít Kancelárie Bratislavského samosprávneho kraja v Bruseli za rok 2020 a rámcový plán aktivít na rok 2021

B ukladá

riaditeľke Úradu Bratislavského samosprávneho kraja predkladať Zastupiteľstvu Bratislavského samosprávneho kraja odpočet aktivít Kancelárie Bratislavského samosprávneho kraja v Bruseli za predchádzajúci rok a rámcový plán aktivít pravidelne raz za rok.

Termín: 31. 03. 2022

Dôvodová správa

Bratislavský samosprávny kraj (ďalej „BSK“) zriadil Kanceláriu BSK v Bruseli na základe uznesenia Zastupiteľstva BSK č. 28/2002 zo dňa 18.6.2002. Formálne sa činnosť Kancelárie začala dňa 1.8.2002 a slávnostné otvorenie sa uskutočnilo v septembri v roku 2002. **BSK bol prvým slovenským regiónom so zastúpením v Bruseli a doteraz je najdlhšie pôsobiacou slovenskou regionálnou kanceláriou v Bruseli.**

BSK od mája 2005 pôsobil v Dome slovenských regiónov, ktorý bol založený na základe dohody ôsmich samosprávnych krajov. Činnosť Domu slovenských regiónov bola k 31.12.2010 ukončená kvôli absencii jednotnej predstavy o ďalšom fungovaní a spôsobe spolufinancovania. Po zániku Domu slovenských regiónov BSK opätovne otvoril samostatnú Kanceláriu v Bruseli v roku 2011. Ostatné kraje začali pôsobiť v spoločných priestoroch Košického samosprávneho kraja (KSK), Prešovského samosprávneho kraja (PSK), Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) a Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) v Bruseli. Postupne všetky regióny okrem BSK svoje zastúpenia v Bruseli zatvorili a BSK v roku 2018 zostal jediným slovenským regiónom so zastúpením v Bruseli. Od roku 2019 samosprávne kraje postupne začali znovu otvárať svoje kancelárie a v súčasnosti v Bruseli okrem BSK pôsobí aj KSK a Trnavský samosprávny kraj (TTSK).

Kancelária od 1.1.2016 sídli na Rue d'Arlon 63, v európskej štvrti v blízkosti Európskeho výboru regiónov, Európskej komisie a Európskeho parlamentu. **Kancelária BSK v Bruseli vyvíja svoju činnosť smerom k európskym a belgickým inštitúciám ako aj ostatným regionálnym zastúpeniam v Bruseli. Svojou činnosťou zvyšuje informovanosť kraja o politikách EÚ a o možnostiach, ktoré z nich plynú. Presadzuje záujmy regiónu, zlepšuje komunikáciu s inštitúciami EÚ a zároveň región zviditeľňuje a propaguje.**

Personálne zabezpečenie

Agenda Kancelárie BSK v Bruseli spadá do kompetencie Odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov. Vedúcim kancelárie BSK v Bruseli je Mgr. Tomáš Teleky a od 1.2.2021 je druhým zástupcom BSK v Bruseli Martin Krížik, M.A.

Financovanie zastúpenia

Náklady na prevádzku Kancelárie BSK v Bruseli a jej aktivity sú zahrnuté v rozpočte OSÚRaRP, OŠ 115 Prevádzka kancelárie Brusel.

Náklady na prevádzku kancelárie BSK v Bruseli, jej aktivity a organizované podujatia, ktoré sa uskutočnili v roku 2020, boli v sume: **34 339,68 EUR**

Z toho prevádzkové náklady na Kanceláriu (január - december 2020): **30 594,71 EUR**

Hlavné ciele kancelárie BSK v Bruseli:

Posilniť účasť BSK na európskych záležitostiach a projektoch, využiť príležitosti, ktoré členstvo v EÚ regiónu poskytuje, s cieľom dosahovania lepších výsledkov k zabezpečeniu trvalo udržateľného rozvoja kraja. Prostredníctvom prezentačných aktivít

predstaviť BSK ako turisticky prítiažlivý región, ktorý sa oplatí navštíviť a spoznať. Cieľom je mobilizovať subjekty v BSK, podnieť ich aktívny záujem o európske záležitosti, ktoré stále viac ovplyvňujú chod verejného a súkromného sektora, nevynímajúc občana ako takého. Činnosť Kancelárie vytvára pevný základ pre spoluprácu s bruselskými inštitúciami, európskymi regiónmi a organizáciami a prispieva k rozvoju BSK.

V roku 2020 boli aktivity zastúpenia BSK v Bruseli ovplyvnené pandemiou. Epidemiologická situácia ovplyvnila aj organizáciu plánovaných odborných, kultúrnych a propagačných podujatí. Stretnutia, zasadnutia, konferencie, semináre a rôzne podujatia organizované inštitúciami EÚ, zastúpeniami regiónov a ďalšími partnermi sa presunuli do online priestoru.

Priority kancelárie BSK v Bruseli:

1. Presadzovanie záujmov BSK v Bruseli
2. Zapojenie BSK a jeho subjektov do sietí, partnerstiev a iniciatív
3. Prezentácia a propagácia BSK v Bruseli
4. Pravidelný monitoring, poskytovanie informácií o aktualitách v Bruseli
5. Vytvorenie zázemia pre BSK v Bruseli

PRIORITA 1: Presadzovanie záujmov BSK v Bruseli

Presadzovanie záujmov BSK na pôde EÚ je najvýznamnejšou úlohou Kancelárie. V záujme čo najefektívnejšieho rozvoja regiónu je nevyhnutné ovplyvňovať tvorbu legislatívy EÚ a vstupovať do rozhodovacích procesov prebiehajúcich v Bruseli od začiatku. Preto je pravidelný kontakt s európskymi inštitúciami a partnermi v európskej komunite rozhodujúci.

Agenda Európskeho výboru regiónov

Aktívne členstvo v Európskom výbore regiónov (EVR) patrí medzi kľúčové priority. EVR predkladá stanoviská miestnych a regionálnych orgánov na právne predpisy EÚ. Až 70% právnych predpisov EÚ má priamy dosah na regionálnu a miestnu úroveň.

Európska komisia, Rada EÚ a Európsky parlament sa preto radia s EVR pred tým, ako sa prijme rozhodnutie týkajúce sa miestnej a regionálnej samosprávy. Úlohou EVR je zaujať stanovisko z pohľadu miest, obcí a regiónov k aktuálnym politickým záležitostiam a legislatívnym návrhom s dopadom na regionálnu a miestnu úroveň. Mandát EVR je päťročný a viaže sa na politický mandát člena. Členovia a náhradníci sú menovaní Radou EÚ na základe návrhov členských štátov.

Slovenská národná delegácia

Slovenská republika má v EVR deväť členov a rovnaký počet náhradníkov. Nominácia bola vytvorená na základe dohody Združenia samosprávnych krajov (SK8), Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) a Únie miest Slovenska (ÚMS).

V roku 2020 sa začalo nové päťročné funkčné obdobie pre členov a náhradníkov EVR. Nový mandát vymenovaných členov sa začal 26.1.2020 a potrvá do roku 2025. Za BSK

bol za člena EVR vymenovaný predseda BSK **Juraj Droba** a za náhradníka bol zo strany ZMOS menovaný **Peter Švaral**, starosta obce Rohožník a poslanec BSK.

Členovia slovenskej delegácie pre mandát EVR 2020-2025:

- Juraj Droba, predseda Bratislavského samosprávneho kraja
- Andrea Turčanová, primátorka mesta Prešov
- Ján Ferenčák, primátor mesta Kežmarok
- Jaroslav Hlinka, starosta MČ Košice – Juh
- József Berényi, podpredseda Trnavského samosprávneho kraja
- Matúš Vallo, primátor hlavného mesta SR Bratislavy
- Milan Belica, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja
- Miloslav Repaský, poslanec Prešovského samosprávneho kraja
- Rastislav Trnka, predseda Košického samosprávneho kraja

Náhradníci EVR:

- Béla Keszegh, primátor mesta Komárno
- Daniel Lorinc, starosta obce Kladzany
- Erika Jurinová, predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja
- Ján Beljak, poslanec Banskobystrického samosprávneho kraja
- Ján Blcháč, primátor mesta Liptovský Mikuláš
- Jaroslav Baška, predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja
- Jozef Viskupič, predseda Trnavského samosprávneho kraja
- Luboš Tomko, primátor mesta Stará Ľubovňa
- Peter Švaral, starosta obce Rohožník

Predseda BSK bol v roku 2020 opätovne zvolený do funkcie vedúceho slovenskej delegácie. Vedúci delegácie zastupuje záujmy slovenskej delegácie na stretnutiach s predsedom EVR a na strategických rokovaníach s ostatnými národnými delegáciami.

Politické frakcie v EVR

Pre prácu v EVR je dôležité byť členom politickej frakcie. Na základe členstva vo frakcii je možné získať funkciu v komisiách a pozíciu spravodajcu. Politické frakcie sa koordinujú na podpore pozmeňovacích návrhov. **Predseda BSK pôsobí v politickej frakcii Európskych konzervatívov a reformistov (ECR). V rámci politickej frakcie ECR predseda BSK zastáva funkciu podpredsedu, do ktorej bol zvolený v roku 2020.** Zároveň pôsobí aj ako vicekoordinátor ECR pre komisiu COTER.

V EVR pôsobí 5 politických frakcií:

1. Európska ľudová strana (EPP)
2. Strana európskych socialistov (PES)
3. Renew Europe – Obnovme Európu (RE)
4. Európski konzervatívci a reformisti (ECR)
5. Únia pre Európu národov – Európska aliancia (EA)

Komisie EVR

Členovia EVR pracujú v rámci tematických komisií. Komisie rokujú o politikách EÚ, vypracúvajú návrhy stanovísk, správ a uznesení, ktoré sa následne predkladajú na schválenie plenárnemu zhromaždeniu.

EVR pracuje v rámci 6 komisií, ktoré sa zameriavajú na jednotlivé oblasti európskych politík.

- Územná súdržnosť a rozpočet EÚ (komisia COTER)
- Hospodárska politika (komisia ECON)
- Sociálna politika, vzdelávanie, zamestnanosť, výskum a kultúra (komisia SEDEC)
- Životné prostredie, klimatické zmeny a energetika (komisia ENVE)
- Občianstvo, riadenie, inštitucionálne a vonkajšie záležitosti (komisia CIVEX)
- Prírodné zdroje (komisia NAT)

Predseda BSK aktívne pôsobí v komisii COTER a počas roku 2020 sa zúčastnil 4 rokovaní komisie vrátane ustanovujúcej schôdze v rámci prvého plenárneho zasadnutia EVR. Komisia COTER sa zaoberá témami ako hospodárska, sociálna a územná súdržnosť, dopravná politika, vrátane TEN-T, regionálne štatistiky a ukazovatele, miestne a regionálne financie, štrukturálne fondy, územné plánovanie, územná spolupráca, mestská politika, bývanie, makroregióny, ročný rozpočet EÚ a viacročný finančný rámec. Predseda BSK je taktiež členom komisie **SEDEC**.

Zasadnutia komisií EVR:

Zasadnutie komisie COTER, 13.2.2020

Prvá a zároveň **ustanovujúca schôdza komisie COTER** sa uskutočnila paralelne s ustanovujúcim plenárnym zasadnutím. Predmetom schôdze bola voľba predsedu a podpredsedu, predstavenie oblastí pôsobnosti komisie plynúcich z rozhodnutia plenárneho zhromaždenia a schválenie spravodajcov stanovísk k politikám spadajúcich do pôsobnosti komisie COTER.

Za predsedníčku bola zvolená Isabelle Boudineau (FR/SES). Počas schôdze bola znovu potvrdená organizácia **externého seminára COTER v Bratislave na tému Budúcnosť európskych metropolitných regiónov: ich postavenie a výzvy po roku 2020, ktorý sa mal uskutočniť 20. mája v Bratislave** (seminár bol z dôvodu nepriaznivého vývoja epidemiologickej situácie presunutý na rok 2021).

Zasadnutie komisie COTER, 3.3.2020

Predseda BSK sa zúčastnil **spoločného stretnutia Výboru pre dopravu a cestovný ruch Európskeho parlamentu (TRAN) a komisie COTER**. Predmetom tohto stretnutia bola **Európska zelená dohoda a úloha miest a regiónov pri prechode na ekologickejšiu dopravu**. Európska zelená dohoda je dlhodobým plánom EK ako do roku 2050 dosiahnuť úplnú dekarbonizáciu európskeho kontinentu.

Dôležitou súčasťou tohto plánu je dopravný sektor a dosahovanie týchto cieľov vo veľkej miery závisí od miest a regiónov. V predmetnej súvislosti predseda BSK na spoločnom rokovaní vo svojom príhovore vyzdvihol, že udržateľná mobilita patrí medzi hlavné priority BSK a to nie len z hľadiska prepravy obyvateľov, ale aj zlepšenia kvality životného prostredia znížením emisií CO₂. Poslancom Európskeho parlamentu (EP) tiež zdôraznil, že bude nevyhnutné, aby kohézna politika v budúcom programovom období venovala pozornosť v oblasti dopravy a to aj v štatisticky bohatých regiónoch.

Zasadnutie komisie COTER, 28.5.2020

Predseda BSK sa zúčastnil zasadnutia komisie COTER, ktoré sa venovalo **situácii v súvislosti s ochorením COVID-19 a jej dôsledkom pre politiku súdržnosti a viacročný finančný rámec (VFR) na roky 2021 – 2027**. Počas schôdze sa členovia komisie venovali možnostiam ako zlepšiť flexibilitu pri využívaní EŠIF na účinnú reakciu na zdravotnú krízu a zmiernenie jej hospodárskych a sociálnych dopadov. Na zasadnutí sa diskutovalo aj o miere zapojenia regionálnych samospráv do rozhodovania a plánovania investícií určených na zvládnutie stavu núdze v súvislosti s ochorením COVID-19 ako aj o dodržiavaní zásady partnerstva, aby nedošlo k prílišnej centralizácii.

Predseda BSK v diskusii s generálnym riaditeľom DG REGIO Marcom Lemaître privítal návrh EK týkajúci sa nového VFR ako aj Plánu obnovy. Zároveň pripomenul, že EÚ potrebuje ambiciózne akčný plán na obnovu a apeloval na Európsku radu aby schválila VFR s jasnými pravidlami pre alokácie čo najskôr. Na margo prebiehajúcej krízy uviedol, že mestá a regióny sú „v prvej línii“ v boji s pandémiou a ich rozpočty boli krízou výrazne zasiahnuté. Podľa predsedu BSK sú EŠIF v danej súvislosti nevyhnutným finančným nástrojom slúžiacim ku komplexnému regionálnemu rozvoju a efektívnemu zotaveniu regiónov po pandémii a preto si nastavenie čerpania fondov EÚ vyžaduje flexibilitu v prospech samospráv.

Zasadnutie komisie COTER, 10.7.2020

Komisia sa venovala výzvam spätým s **mobilitou a verejnou dopravou v mestách a metropolitných regiónoch** a nastoleniu rovnocenných životných štandardov občanov naprieč EÚ čo v súčasnosti predstavuje výzvu pre všetky úrovne verejnej správy. **Komisia počas schôdze schválila presunutie externého seminára COTER v Bratislave na rok 2021.**

Zasadnutie komisie COTER, 24.9.2020

V rámci zasadnutia sa predseda BSK zúčastnil diskusie s generálnym riaditeľom DG Budget **Gertom Janom Koopmanom.** **Predseda BSK v diskusii zameranej na VFR a nástroj Next Generation EU vyzdvihol potrebu zapojenia lokálnych a regionálnych aktérov do prípravy a implementácie Plánu obnovy, ktorý je súčasťou nástroja Next Generation EU.** Ďalej upozornil, že niektoré členské štáty EÚ pripravujú svoje národné plány obnovy bez konzultácie s regiónmi a mestami. Preto apeloval na EK aby členské štáty vyzvala na úzku spoluprácu so samosprávami, ktorá je nevyhnutná pre efektívnu implementáciu Plánu obnovy.

Zasadnutie komisie COTER, 26.11.2020

Komisia COTER počas schôdze diskutovala o stanovisku **Pavla Brandu (CZ/ECR)** k cezhraničnej spolupráci vo verejných službách v Európe. V rámci zasadnutia sa uskutočnila aj diskusia s generálnym riaditeľom DG MOVE **Matthew Baldwinom** o prebiehajúcich a plánovaných aktivitách v oblasti dopravnej politiky, predovšetkým v súvislosti s Európskym rokom železníc 2021.

Zasadnutie komisie SEDEC, 25.11.2020

Počas zasadnutia komisie SEDEC sa **predseda BSK zapojil do diskusie s eurokomisárkou pre inovácie, výskum, kultúru, vzdelávanie a mládež Mariyou Gabriel o spoločnom akčnom pláne EK a EVR o financovaní výskumu a inovácii regiónmi.** Predseda BSK upozornil na nerovnomernosť regiónov v prístupe k finančným nástrojom pokiaľ ide o rozvoj v oblasti vedy a výskumu. Upozornil, že BSK ako rozvinutý región má obmedzené možnosti pri

čerpaní fondov EÚ určených na danú oblasť. Apeloval preto na zabezpečenie adekvátnych finančných prostriedkov pre regióny za účelom financovania vedy a výskumu v nadchádzajúcom programovom období.

V diskusii s generálnym riaditeľom DG EMPL Joostom Korteom, predseda BSK upozornil, že deti a mládež sú jednou z najviac zraniteľných skupín a je nevyhnutné pre nich zabezpečiť kvalitné a inkluzívne vzdelávanie. Práve koncept tzv. smart škôl môže umožniť vzdelávaciemu systému čeliť výzvam 21. storočia. Predseda BSK v danej súvislosti vyjadril svoju obavu z nedostatku finančných prostriedkov z EŠIF smerujúcich do kvalitného vzdelávania v rozvinutých krajinách a apeloval na DG EMPL aby do svojich úvah o financovaní školstva zakomponoval aj potreby metropolitných regiónov.

Plenárne zasadnutia EVR:

138. plenárne zasadnutie EVR, 11.-13.2.2020

Predseda BSK sa zúčastnil ustanovujúceho plenárneho zasadnutia EVR v Bruseli pre nové funkčné obdobie, ktoré sa začalo 26.1.2020 a potrvá do roku 2025. Počas zasadnutia členovia zvolili za predsedu EVR **Apostola Tzitzikostasa (GR/EPP)**, ktorý predstavil zástupcom miest a regiónov priority svojho mandátu. Vyzdvihol predovšetkým potrebu podpory teritoriálnej kohézie, inovácií a podnikateľského prostredia v súlade so zelenou a digitálnou transformáciou regiónov naprieč EÚ.

Paralelne s plenárnym zasadnutím sa predseda BSK zúčastnil aj koordinačnej schôdze Slovenskej národnej delegácie a schôdze frakcie ECR, na ktorej bol zvolený za podpredsedu.

Počas plenárneho zasadnutia sa uskutočnila diskusia s eurokomisárkou pre demokraciu a demografický vývoj **Dubravkou Šuicou**. Predmetom diskusie bol projekt pripravovaný EK, tzv. *Konferencia o budúcnosti Európy*, ktorej úlohou je prostredníctvom série debát so zapojením širokej verejnosti priblížiť EÚ občanom a priniesť riešenia na environmentálne a socioekonomické výzvy, výzvy späté s digitalizáciou či s demografickým vývojom. **Predseda BSK v diskusii s eurokomisárkou upozornil na dopad demografickej zmeny na regióny v Európe a masívnu migráciu do hlavných miest, výzvy spojené so starnutím obyvateľstva, automatizáciou a jej dôsledkami pre SR.**

139. plenárne zasadnutie EVR, 30.6.-2.7.2020

Predseda BSK sa počas online plenárneho rokovania zapojil do diskusie o viacročnom finančnom rámci (VFR) po roku 2020 z hľadiska ekonomickej obnovy EÚ po pandémii COVID-19 s eurokomisárom pre rozpočet Johannesom Hahnom. Predseda BSK sa vyjadril k navýšenému návrhu VFR po roku 2020 v celkovej výške 1,85 bilióna EUR a návrhu finančnej pomoci pre EÚ v rámci Plánu obnovy EU vo výške 750 miliárd EUR, ktorý bude začlenený do rozpočtu EÚ na obdobie 2021-2027. Tieto financie budú použité predovšetkým prostredníctvom nového mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorý bude primárne určený na štrukturálne reformy a riadený priamo EK; navýšením kohéznej politiky prostredníctvom iniciatívy React-EÚ; navýšením finančných prostriedkov na rozvoj vidieka a nového fondu spravodlivej transformácie cez zdieľané riadenie.

Predseda tiež upozornil na niektoré nedostatky navýšenia VFR. Počas diskusie označil predpokladaný časový rámec na čerpanie dodatočných financií do konca roku 2023 za príliš

ambiciózny, špeciálne čo sa týka reforiem, ktoré si vyžadujú dostatok časového priestoru a požiadal eurokomisára o predĺženie časového rámca týchto nástrojov, aby bolo možné reformy zodpovedne pripraviť. Ďalej zdôraznil, že mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti je učený primárne pre národnú úroveň a EK zatiaľ nenavrhol spôsob ako zapojiť regióny a mestá. Výsledkom môže byť posun k centralizácii riadenia v členských štátoch. V závere svojho príspevku uviedol hlavné priority BSK pre kohéznú politiku po roku 2020, ktorými sú spolufinancovanie EÚ bližšie k súčasnej úrovni pre všetky kategórie regiónov či väčšia flexibilita pri uplatňovaní tematickej koncentrácie.

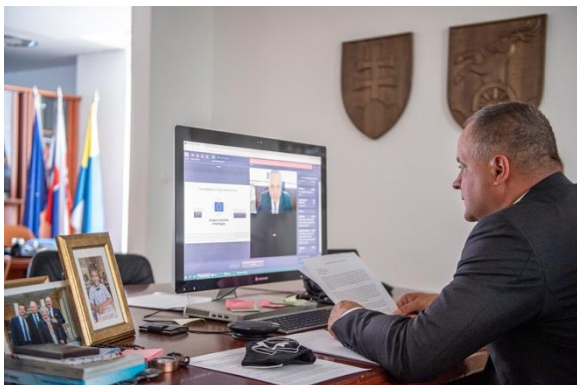

140. plenárne zasadnutie EVR, 12.-14.10.2020

Počas plenárneho zasadnutia sa uskutočnila **diskusia s nemeckou spolkovou kancelárkou Angelou Merkelovou**. V úvode kancelárka predstavila členom EVR priority nemeckého predsedníctva. Nasledovala diskusia, ktorá sa zamerala predovšetkým na **postavenie a úlohu miestnych a regionálnych samospráv v boji s prebiehajúcou pandémiou ochorenia COVID-19**.

Zástupcovia regionálnych a miestnych orgánov EÚ poukázali na kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú miestne a regionálne samosprávy pri zvládaní núdzového stavu spôsobeného pandémiou a zdôraznili, že sú kľúčovými aktérmi v zabezpečení verejného zdravia a sociálnoekonomického zotavenia z pandémie. Nemecká kancelárka ocenila prístup miest a regiónov v boji s pandémiou. Vyzdvihla, že skúsenosti a odhodlanie samospráv sú presne tým, čo Európa potrebuje v tomto zložitom období a zároveň sú obrazom solidarity a schopnosti prevziať zodpovednosť v teréne. V závere kancelárka poďakovala predstaviteľom samospráv za ich nasadenie a ich cennú pomoc pri krízovom riadení.

141. plenárne zasadnutie EVR, 8.-10.12.2020

Na plenárnom zasadnutí sa uskutočnila **diskusia o dopade brexitu na európske regióny a mestá s primátorom Londýna Sadiqom Khanom**. Predseda BSK počas diskusie upozornil na **územné dôsledky brexitu pre slovenské regióny a v širšom kontexte pre celú strednú Európu**. Ďalej vyzdvihol navrhnutú finančnú rezervu v európskom viacročnom finančnom rámci na roky 2021-2027, ktorá má podporiť krajiny a ekonomické odvetvia najviac zasiahnuté brexitom. Keďže sa diskusia o brexite konala v predvečer európskeho samitu, predseda upozornil, že je veľmi dôležité dosiahnuť akceptovateľnú dohodu pre obe strany ešte do konca roka 2020 za účelom prevencie potenciálne veľkých škôd v podobe strát zamestnania a investičného kapitálu po odchode Spojeného kráľovstva z EÚ bez dohody.

Budúcnosť kohéznej politiky EÚ po roku 2020

Kohézna politika EÚ (KP) bola vytvorená s cieľom prispieť prostredníctvom konkrétnych projektov v regiónoch k **posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti**. V programovom období 2014-2020 je na ňu vyčlenená zhruba 1/3 rozpočtu EÚ. Tieto finančné prostriedky sú využívané v regiónoch, mestách a obciach na podporu súdržnosti, štrukturálnych zmien, prispôsobovanie sa klimatickým zmenám, transformáciu energetiky, vytváranie pracovných miest, podporu inovácií a ekonomického rastu a zlepšenie infraštruktúry. **Približne 70 % prostriedkov prináša výhody občanom a podnikom v menej rozvinutých regiónoch a 25 % v prechodných a rozvinutejších regiónoch**. Okrem toho sú 3 % použité na spolufinancovanie projektov cezhraničnej spolupráce.

KP predstavuje jednu z najdôležitejších priorít Kancelárie BSK v Bruseli. Preto sa usiluje aktívne vstupovať do dôležitých rokovaní o novom programovom období. BSK monitoruje vývoj dôležitých diskusií o budúcnosti KP predovšetkým v rámci **Európskeho výboru regiónov, Výboru Európskeho parlamentu pre regionálny rozvoj (REGI)**, ako aj **Rady pre všeobecné záležitosti (GAC)**.

BSK od roku 2010 aktívne participoval na rozhovoroch o súčasnom programovom období 2014-2020 a v spolupráci s partnermi podnikol viaceré kroky s cieľom presadzovať záujmy BSK (napr. iniciatíva Dolného Rakúska, Cohesion Alliance a pod.). BSK absolvoval množstvo bilaterálnych stretnutí s **DG REGIO** a zorganizoval návštevy **EK priamo na školách či DSS v kraji**. Výsledkom bola akceptácia požiadaviek BSK, neskôr premietnutých aj do návrhu nariadení EK. BSK vďaka tomu môže v súčasnosti čerpať **prostriedky z EŠIF aj do základnej infraštruktúry** v oblasti **školy, sociálnych vecí a dopravy**, na čo pôvodne oprávnený nebol. BSK dokázal presvedčiť EK, že podpora týchto oblastí prispieje k podpore rastu a zamestnanosti, čo je dôležitým cieľom KP.

BSK vďaka tzv. 3 % flexibilitě úspešne presadil **navýšenie alokácie pre BSK z pôvodných 44 mil. EUR na 328 mil. EUR, so spolufinancovaním štátu takmer 660 mil. EUR**. BSK taktiež úspešne presadil **rovnakú oprávnenosť výdavkov ako v prípade menej rozvinutých slovenských regiónov**.

BSK sa už od roku 2016 aktívne zúčastňuje aj rokovaní o príprave budúceho programového obdobia 2021-2027 a v spolupráci s partnermi ovplyvňuje diskusiu na úrovni EÚ zohľadňujúc priority BSK. V roku 2018 sa zverejnením nariadení pre KP 2020+ zo strany EK oficiálne začali vyjednávania na úrovni EP a Rady EÚ. Zverejneniu samotných návrhov nariadení zo strany EK predchádzali rozsiahle konzultácie a príprava množstva stanovísk a pozičných dokumentov na národnej úrovni, ako aj na úrovni regiónov. **BSK bol súčasťou všetkých dôležitých iniciatív v Bruseli organizovaných z úrovne regiónov**. Začiatkom roka 2018 BSK participoval aj na verejných konzultáciách EK týkajúcich sa KP 2020+, v rámci ktorých EK zaslal ucelenú pozíciu s prioritami kraja.

EK v máji 2018 zverejnila návrh VFR na roky 2021-2027 a následne aj návrh kľúčových nariadení, ktorými sa bude KP riadiť po roku 2020¹. Na úrovni EVR boli prijaté pozície k návrhu nariadení v decembri 2018.

1

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde

5 cieľov politiky súdržnosti pre obdobie 2021-2027:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

O jednotlivých návrhoch nariadení sa v priebehu roka 2019 viedli intenzívne rokovania na úrovni EP a Rady EÚ. EP schválil svoju pozíciu k jednotlivým nariadeniam v marci 2019. Na úrovni Rady v prvej polovici roka 2019 pokračovalo preskúmanie textov a politické diskusie (v rámci Rady EÚ pre všeobecné záležitosti). Výbor stálych predstaviteľov (Coreper) následne schválil mandát na začatie medziinštitucionálnych rokovaní. Rokovania boli do určitej miery oneskorené kvôli voľbám do EP a jeho následnému formovaniu. Dialógy medzi EP, Radou EÚ a EK sa začali v septembri 2019. Z rokovaní boli vynechané časti nariadení, ktoré majú finančné implikácie resp. horizontálny charakter, nakoľko tie sú závislé na schválení VFR.

BSK čelí viacerým **štrukturálnym problémom charakteristickým pre metropolitný región ako doprava, životné prostredie a sociálna inklúzia**, ktorých riešenie si vyžaduje externé zdroje financovania. Rovnako predmetom podpory zo strany EÚ by mala byť **oblasť výskumu a inovácií a podpory ľudských zdrojov**, ktoré predstavujú oblasti **s vysokou pridanou hodnotou** pre hospodársky rast a tvorbu pracovných miest, z čoho profitujú aj ostatné regióny SR („spill-over“ efekt). **Návrh EK z mája 2018 počíta s financovaním kohéznej politiky pre všetky regióny EÚ** bez ohľadu na ich ekonomickú klasifikáciu, čo je z pohľadu BSK pozitívnou správou, aj vzhľadom na predchádzajúce silné tlaky niektorých členských štátov na ukončenie financovania rozvinutejších regiónov z fondov EÚ. K zvráteniu tejto debaty pomohli aj viaceré iniciatívy požadujúce financovanie všetkých regiónov, do ktorých sa zapojil aj BSK. V procese prípravy KP 2020+ je pre BSK rozhodujúce zapájať sa do partnerstiev s inými regiónmi, s ktorými zdieľa svoje priority a koordinovane ich presadzovať aj vo vzťahu k inštitúciám EÚ.

Vývoj rokovaní v roku 2020

Viacročný finančný rámec a Next Generation EU

V roku 2020 boli rokovania výrazne poznačené prebiehajúcou pandemiou COVID-19, ktorá sa premietla do vážnej ekonomickej krízy, na ktorú EÚ musela reagovať. V máji 2020 EK v reakcii na krízu súvisiacu s pandemiou zverejnila revidovaný návrh viacročného finančného rámca spolu s novým nástrojom obnovy s názvom „**Next Generation EU**“. Počas júlového samitu sa lídri členských štátov dohodli na **VFR vo výške 1 074 mld. EUR** a protikrizovom Nástroji obnovy EÚ vo výške 750 mld. EUR, (390 mld. EUR v podobe grantov a 360 mld. EUR vo forme pôžičiek). Finálna dohoda bola dosiahnutá v decembri 2020. Celkové príjmy pre SR v novom programovom období predstavujú 26 mld. EUR (všetky nástroje a politiky EÚ). Z toho 18,5 mld. EUR bude rozpočtovaných v rámci VFR a 7,5 mld. EUR v rámci Nástroja obnovy.

Najdôležitejším komponentom v rámci Plánu obnovy je **Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti** s celkovým rozpočtom **672,5 mld. EUR**. V rámci tohto mechanizmu je **pre SR alokovaných 5,84 mld. EUR** vo forme grantov. V súčasnosti sa na národnej úrovni pripravuje

-
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov
  - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o mechanizme riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte

národný plán obnovy a odolnosti, v ktorom budú zadané priority, ktoré chce SR z tohto nástroja financovať. Tento mechanizmus predstavuje veľkú príležitosť aj pre BSK pri financovaní dôležitých projektov oblastiach ako koľajová doprava, vzdelávanie či obehové hospodárstvo. **V rámci Next Generation EU sú zdroje vyčlenené aj na nástroj REACT-EU, ktorý BSK plánuje využiť na financovanie rozširovania kapacít ZŠ na území kraja. Zahnutie financovania ZŠ pod REACT-EU je výsledkom dlhodobých vyjednaní s EK aj za účasti poslancov BSK.**

Kohézna politika

V reakcii na zmenu VFR a krízovú situáciu bolo nevyhnutné upraviť aj nariadenia pre kohéznú politiku, o ktorých sa počas roka 2020 naďalej rokovalo. Na decembrových trialógoch sa podarilo dosiahnuť dohodu na kľúčových bodoch nariadení. V priebehu februára 2021 na úrovni EÚ prebiehali posledné technické trialógy pričom sa očakáva, že nariadenia budú definitívne schválené Európskym parlamentom a Radou EÚ v priebehu apríla 2021.

Kľúčové body nariadení z pohľadu BSK:

- **Financovanie pre všetky regióny EÚ** (bez ohľadu na ekonomickú klasifikáciu)
- **Alokačné kritériá:** HDP zostáva dominantným indikátorom (doplnenie nových kritérií týkajúcich sa nezamestnanosti mladých, integrácie migrantov či životného prostredia)
- Navýšenie max. miery **presunu alokácie medzi kategóriami regiónov na 5+10%:** povinná viazanosť dodatočných 10% na ciele politiky 1 a 2 (v programovom období 2014-2020 bola táto miera na úrovni 3%). O finálnej hodnote transfer do BSK v súčasnosti prebiehajú rokovania.
- **Tematická koncentrácia** pre viac rozvinuté regióny: min. 85% na ciele politiky 1 a 2 a min 30% na cieľ 2.
- BSK sa počas decembrových vyjednaní v spolupráci s EP a SZ SR pri EÚ podarilo presadiť, aby pre viac rozvinuté regióny nebola zakotvená minimálna povinná koncentrácia zdrojov na cieľ politiky 1. Za úspech možno považovať aj presun udržateľnej mestskej mobility do cieľa politiky 2, i keď s viacerými obmedzeniami (len 50% výdavkov sa bude započítavať do tematickej koncentrácie).
- Posilnenie **mestskej dimenzie:** 8% EFRR vyčlenených na udržateľný mestský rozvoj
- Zavedenie 80 opatrení pre **zjednodušenie procesov čerpania**

Paralelne s rokovaniami na európskej úrovni prebiehali aj vyjednávania medzi kľúčovými aktérmi v SR ohľadom nastavenia systému implementácie. Na národnej úrovni prebiehali počas roka 2020 práce na príprave **partnerskej dohody**, kľúčovom strategickom dokumente pre čerpanie fondov EÚ. Z pozície BSK bola Ministerstvu inovácií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI) predložená hĺbková analýza a **argumentácia v prospech využitia transferu zdrojov medzi kategóriami regiónov**. BSK sa zúčastňoval dôležitých rokovaní v rámci pracovnej skupiny „Partnerstvo pre politiku súdržnosti 2020+“ a Rady vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 (BSK v nej zastupuje osem samosprávnych krajov na základe mandátu Združenia SK8), ako aj ďalších konzultačných platforiem.

Uznesením vlády SR č. 329/2020 zo dňa 27. mája 2020 bolo MIRRI SR (predtým Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu) určený ako **riadiaci orgán pre budúci operačný program Slovensko**. Zástupcovia BSK sa taktiež zúčastnili národných konzultácií k EŠIF pre jednotlivé ciele politiky súdržnosti. Práce na príprave partnerskej dohody budú pokračovať v priebehu roka 2021, pričom finálny dokument bude schválený do konca roka. Paralelne budú prebiehať aj práce na príprave operačných programov. Všetky dokumenty budú po schválení vládou SR predložené EK na posúdenie.

Nový územný koncept v regiónoch

BSK už od roku 2019 viedol intenzívne rokovania ohľadom nového mechanizmu podpory regionálnej a miestnej úrovne prostredníctvom implementácie projektov financovaných z fondov EÚ. Tieto rokovania paralelne prebiehajú na 3 úrovniach: na úrovni samosprávnych krajov v rámci SK8 za účelom zjednotenia pozícií jednotlivých VÚC; rokovania s MIRRI SR ako gestorom prípravy nového územného konceptu pri príprave strategických a koncepčných dokumentov na národnej úrovni a rokovania so zástupcami EK s cieľom zabezpečiť súlad s legislatívou EÚ. Cieľom nového nastavenia je **zjednodušiť proces čerpania, odbremeniť žiadateľov od zbytočnej byrokratickej záťaže a adresnejšie zacieliť podporu na hlavné výzvy v regióne.**

SK 8 v júni 2019 prijalo **spoločnú pozíciu** k budúcnosti politiky súdržnosti, ktorá bola komunikovaná smerom k národnej a európskej úrovni. V septembri 2019 bol zo strany Centrálného koordinačného orgánu (CKO) predstavený prvý **návrh nového územného konceptu**, ktorého základné rámce boli odsúhlasené koncom roka 2019. V januári 2020 zástupcovia SK 8, Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS), Únie miest Slovenska (ÚMS) a MIRRI SR podpísali **spoločné memorandum**, v ktorom sa zaviazali spolupracovať pri tvorbe a implementácii integrovaných územných stratégií a Rád partnerstva. Rokovania o štatúte a rokovacom poriadku Rady partnerstva prebiehali do septembra 2020.

Odklon od dopytového systému

Jednou z kľúčových zmien v novom koncepte implementácie, o ktorú sa BSK dlhodobo usiloval, je **odklon od dopytového systému** pri výbere projektov smerom k financovaniu hlavných výziev v regióne definovaných v strategických dokumentoch. BSK dlhodobo kritizuje dopytový systém výberu projektov v oblasti regionálneho rozvoja, ktorý nedokáže efektívne zacieliť zdroje na hlavné výzvy v území a zároveň predstavuje zbytočnú byrokratickú prekážku pre žiadateľov. BSK sa tak po dlhých rokovaníach podarilo presvedčiť zástupcov EK, ako aj CKO, aby sa od tohto systému pri projektoch na regionálnej a miestnej úrovni upustilo. Takto nastavený mechanizmus má za cieľ v čo najväčšej miere znížiť administratívnu záťaž pre žiadateľov, eliminovať náklady žiadateľov na prípravu neúspešných žiadostí, odstrániť chybovosť v procese prípravy a implementácie projektov a urýchliť proces implementácie.

Integrovaná územná stratégia

Nový územný koncept bude vychádzať z aktuálneho územno-správneho usporiadania SR, ktorú tvorí osem samosprávnych krajov. Základom konceptu budú **integrované územné stratégie (IÚS)** vypracované na úrovni samosprávnych krajov. IÚS predstavuje multisektorový plánovací a vykonávací dokument, ktorého úlohou je **komplexné riešenie potrieb rozvoja kraja, prostredníctvom opatrení financovaných z fondov EÚ.**

Gestorom prípravy IÚS je VÚC v širokom partnerstve so zástupcami miestnej územnej samosprávy a kľúčovými sociálno-ekonomickými partnermi. IÚS bude zohľadňovať rozvojové vnútroregionálne rozdiely, ktoré existujú medzi subregiónmi v rámci VÚC. **Základom IÚS budú rozvojové priority identifikované v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja VÚC (PHRSR). IÚS predstavuje implementačný nástroj PHRSR VÚC vo vzťahu k využitiu európskych štrukturálnych a investičných fondov.** V súlade s článkom 22 návrhu Všeobecného nariadenia bude integrovaný územný rozvoj realizovaný prostredníctvom tzv. **integrovaných územných investícií**. Súčasťou IÚS bude **zásobník projektových zámerov**, ktoré budú na území samosprávneho kraja podporené. Za účelom podpory synergického a komplexného rozvoja územia budú IÚS vypracované **pre všetkých 5**

cieľov politiky súdržnosti a bude vytvorený priestor pre **multifondové financovanie projektov**.

Udržateľný mestský rozvoj

Súčasťou IÚS bude aj časť týkajúca sa **udržateľného mestského rozvoja (UMR)**. Pre oblasť UMR bude vyčlenená samostatná alokácia z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), ktorá v zmysle návrhu nariadenia pre EFRR a Kohézny fond (KF) musí byť na úrovni min. 8 % regionálnej alokácie EFRR. IÚS bude zároveň disponovať **samostatným zásobníkom projektových zámerov pre UMR**. Opatrenia v rámci UMR budú v BSK realizované na území hl. mesta SR Bratislavy, a to v rozsahu jeho kompetencií vyplývajúcich zo štatútu mesta Bratislavy. Mesto Bratislava v spolupráci s partnermi v území bude plniť úlohu gestora prípravy časti IÚS týkajúcej sa UMR a zásobníka projektov pre UMR. Mesto Bratislava bude mať v procese tvorby a implementácie UMR dominantné postavenie a bude disponovať právom veta vo veciach týkajúcich sa UMR.

Rada partnerstva

Významnú úlohu v tomto procese bude zohrávať **Rada partnerstva**, ktorej postavenie bude oproti súčasnému programovému obdobiu posilnené. Rada partnerstva predstavuje **regionálnu platformu územnej spolupráce** sociálno-ekonomických partnerov na príprave, spracovaní, realizácii, monitorovaní a hodnotení IÚS vrátane zásobníka projektových zámerov počas celého programového obdobia 2021-2027. Radu partnerstva tvoria reprezentatívne orgány verejnej správy, sociálno-ekonomickí partneri a subjekty zastupujúce občiansku spoločnosť na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni. Členovia komôr 1-4 sú nominovaní BSK a členovia komory UMR mestom Bratislava. Pôsobnosť a úlohy Rady partnerstva sú definované v **Štatúte a Rokovacom poriadku Rady partnerstva**. Ustanovujúce zasadnutie Rady partnerstva sa konalo 5.11.2020. V decembri sa konali zasadnutia jednotlivých expertných tematických komisií.

Štruktúra Rady partnerstva:

Oblasti pôsobenia tematických komisií:

- Udržateľná doprava
- Školstvo, veda, výskum a inovácie
- Cestovný ruch a kultúra
- Zdravotníctvo
- Sociálna oblasť
- Životné prostredie
- Fond na spravodlivú transformáciu

PRIORITA 2: Zapojenie BSK a jeho subjektov do sietí partnerstiev a iniciatív

V Bruseli sa nachádza viac ako 300 kancelárií regiónov a miest. Sú tu zastúpené asociácie, združenia a záujmové skupiny. Prítomnosť v Bruseli ponúka širokú sieť kontaktov potenciálnych partnerov a zároveň je zdrojom informácií o európskych programoch a iniciatívach. Brusel prináša príležitosti pre získanie podporných zdrojov na projekty, nadviazanie spolupráce, hľadanie partnerov pre európske projekty, či nadviazanie kontaktov s rôznymi inštitúciami, záujmovými skupinami a asociáciami.

Európske metropolitné authority (EMA)

BSK aj v roku 2020 spolupracoval s regiónmi v rámci **Európskeho fóra metropolitných autorít (EMA)**. V rámci EMA sa vo februári 2020 konal politický dialóg s **Elisou Ferreirou**, komisárkou pre regionálnu politiku a reformy, ohľadom budúceho nastavenia kohéznej politiky. V októbri 2020 sa predseda BSK zúčastnil politickej konferencie EMA zameranej

na výmenu informácií o zapojení metropolitných regiónov do plánu obnovy.

Lobing v rámci Sieť hlavných miest a regiónov

BSK patrí medzi lídrov v rámci tzv. **Siete hlavných miest a regiónov (CCRN)**, ktorá v Bruseli združuje hlavné mestá a regióny EÚ. V rámci tejto platformy BSK v roku 2020 participoval na konzultáciách týkajúcich sa prípravy nového programového obdobia. V rámci CCRN sa BSK zapojil aj do prípravy workshopu počas Európskeho týždňa regiónov a miest, ktorý bol zameraný na zelenú tranzíciu v regiónoch.

Meranie vyspelosti regiónov nad rámec HDP („beyond GDP“)

BSK patrí medzi najaktívnejších kritikov spôsobu merania vyspelosti regiónov EÚ výlučne na základe jediného indikátora, ktorým je v súčasnosti HDP na obyv./parita kúpnej sily (PKS). Podľa výsledkov **Eurostatu** zverejnených v marci 2020 bol BSK klasifikovaný ako **10. najrozvinutejší región EÚ** (HDP na úrovni 173 % priemeru EÚ). BSK dlhodobo kritizuje tento systém založený výhradne na HDP, pretože **nedokáže reflektovať reálnu úroveň**

sociálneho rozvoja a kvality života v regiónoch (v oblastiach ako kvalita životného prostredia, sociálne vylúčenie a pod.).

Regionálne HDP na obyvateľa v EÚ za rok 2018 (v parite kúpnej sily, EU28 = 100)					
Najvyššia úroveň HDP			Najnižšia úroveň HDP		
1	Vnútrotný Londýn - Západ (UK)*	620	1	Mayotte (FR)	30
2	Luxemburg (LU)*	263	2	Severozápadný región (BG)	34
3	Juh (IE)	225	3	Severocentrálny región (BG)	35
4	Východ a Stred (IE)*	210	4	Južný centrálny región (BG)	36
5	Brusel-hl. mesto (BE)*	203	5	Severovýchodný región (BG)	38
6	Hamburg (DE)	197	6	Juhovýchodný región (BG)	42
7	Praha (CZ)*	192	-	Severo-Východ (RO)	42
8	Horné Bavorsko (DE)	179	7	Severná Dolná zem (HU)	46
9	Île-de-France (FR)*	178	8	Severné Egéjsko (EL)	47
10	Bratislavský kraj (SK)*	173	9	Francúzska Guyana (FR)	48
11	Severné Holandsko (NL)*	170	-	Lubelské vojvodstvo (PL)	48
12	Hovedstaden (DK)*	166	-	Východné Macedónsko a Trácia (EL)	48
13	Vnútrotný Londýn – Východ (UK)*	165	10	Epirus (EL)	49
14	Štokholm (SE)*	164	-	Južné Zadunajsko (HU)	49
15	Darmstadt (DE)	159	-	Severné Maďarsko (HU)	49
-	Utrecht (NL)	159	-	Varmsko-mazurské vojvodstvo (PL)	49
16	Stuttgart (DE)	157	11	Podkarpatské vojvodstvo (PL)	50
17	Varšava (PL)*	156	-	Podleské vojvodstvo (PL)	50
18	Salzburg (AT)	154	-	Juhovýchodná Oltenia (RO)	50
19	Brémy (DE)	151	12	Svätokrížske vojvodstvo (PL)	51
20	Viedeň (AT)*	150	13	Južná Dolná zem (HU)	52

zdroj: Eurostat

BSK sa preto dlhodobo usiluje o hľadanie alternatívnych prístupov. Počas 7. Európskeho samitu regiónov a miest, ktorý sa konal v Bratislave v roku 2016, BSK zahájil spoluprácu so „**Social Progress Imperative**“ a stal sa jedným z pilotných regiónov skúmajúcich využitie tzv. „**Social Progrex Index**“ na svojom území. SPI je založený na komplexnej metodike a výbere indikátorov merajúcich sociálny rozvoj v regiónoch EÚ. V súčasnosti sa EK venuje skúmaniu využiteľnosti SPI v rámci legislatívnych návrhov týkajúcich sa KP 2020+ (SPI ako alternatívny prístup merania rozvinutosti regiónov, ale aj ako nástroj pre strategické plánovanie, nastavenie priorít či meranie dopadov politík EÚ). BSK v spolupráci s partnermi podporuje pozíciu SPI v rámci diskusií o KP 2020+ (stanoviská a rezolúcie EP, EVR, pozičné dokumenty atď.). **Koncom roka 2018 bol BSK vybraný medzi 10 regiónov EÚ, ktoré budú súčasťou pilotného projektu EK zameraného na skúmanie využitia SPI pre efektívnejšiu implementáciu EŠIF v regiónoch.** Do konca roka 2020 sa uskutočnilo približne 20 expertných stretnutí projektových partnerov vrátane študijnej návštevy v Bratislave, v rámci ktorej prebehla séria rokovaní so zástupcami štátnej správy, samosprávy, akademickej obce a súkromného sektora. V decembri 2020 sa konala high-level konferencia s kľúčovými predstaviteľmi inštitúcií EÚ, na ktorej BSK prezentoval výstupy projektu. Cieľom BSK bolo zefektívniť index doplnením relevantných indikátorov a zberom dát na subregionálnej úrovni. Projekt bol ukončený predstavením novej edície EU-SPI. Zámerom BSK je vypracovať index SPI aj na subregionálnej úrovni. Za týmto účelom BSK v roku 2020 zbieral skúsenosti z regiónov a miest, ktoré index pri tvorbe verejných politík aktívne využívajú (napr. londýnska mestská časť Barking & Dagenham).

Európske ekonomické fórum, 2.12.2020

Predseda BSK sa zúčastnil Európskeho ekonomického fóra organizovanom Lodžským vojvodstvom, na ktorom prezentoval priority regiónu v súvislosti s obnovou hospodárstva, ktoré bolo zasiahnuté pandémiou. Na podujatí zdôraznil potrebu systematického zapojenia regionálnej a miestnej samosprávy do prípravy a implementácie nástrojov, ktoré majú prispieť k zmierneniu negatívnych dopadov pandémie.

Zapojenie BSK do projektu Európske regióny sociálneho hospodárstva (ESER)

BSK bol súčasťou projektu Európskej komisie „Európske regióny sociálneho hospodárstva pod záštitou Generálneho riaditeľstva pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP (DG GROW). O expertízu Európskej komisie kraj žiadal v súvislosti s tvorbou **Koncepcie sociálnej inklúzie Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2030**, ktorej podstatou je identifikácia najzraniteľnejších skupín obyvateľov BSK a nastavenie opatrení a politík smerujúcich k ich začleneniu do spoločnosti. Projekt slúžil ako platforma pre výmenu informácií a dobrej praxe na tému sociálneho hospodárstva a jeho budúcnosti po roku 2020. BSK má záujem v iniciatíve pokračovať aj v roku 2021.

Iniciatíva „Regions for Recovery“

V decembri 2020 sa BSK zapojil do iniciatívy „Regions for Recovery“ pod vedením Metropolitnej oblasti Barcelona. Cieľom iniciatívy je upozorniť na úlohu regiónov v rámci prípravy národných plánov obnovy a odolnosti a pričom zo strany regiónov bol zaslaný spoločný list vrcholným predstaviteľom EÚ, ktorý sumarizoval požiadavky regionálnej samosprávy.

PRIORITA 3: Prezentácia a propagácia BSK v Bruseli

V roku 2020 boli aktivity zastúpenia BSK v Bruseli ovplyvnené pandémiou. Epidemiologická situácia ovplyvnila aj organizáciu plánovaných odborných, kultúrnych a propagačných podujatí. Stretnutia, zasadnutia, konferencie, semináre a rôzne podujatia organizované inštitúciami EÚ, zastúpeniami regiónov a ďalšími partnermi sa presunuli do online priestoru.

BSK sa každoročne zúčastňuje dňa otvorených dverí EÚ inštitúcií organizovaného v rámci osláv Dňa Európy v máji, ktorý symbolizuje začiatok integračného procesu v Európe. Počas dňa otvorených dverí sú priestory EÚ inštitúcií voľne prístupné verejnosti. V priestoroch EVR prezentujú svoj turistický potenciál a atrakcie mestá a regióny EÚ. V roku 2020 sa podujatie uskutočnilo formou živo vysielaných online konferencií a seminárov z dôvodu prebiehajúcej pandémie.

PRIORITA 4: Pravidelný monitoring, poskytovanie informácií o aktualitách v Bruseli

Všeobecný vplyv politík EÚ na regióny, mestá, obce a socioekonomických partnerov je značný. Z toho dôvodu je veľmi dôležité monitorovanie vývoja relevantných európskych politík a ich možného dopadu na územie. Získavané informácie sú priebežne zasielané na Úrad BSK, mestám a obciam BSK a odborným organizáciám podľa tematiky a ďalej rozposielané subjektom, pre ktoré môžu byť dané informácie relevantné.

O dôležitých podujatiach, akciách, európskych iniciatívach, programoch a aktuálnych výzvach pravidelne informuje **webová stránka kancelárie BSK v Bruseli**: www.bratislavaregion.eu

Kancelária komunikuje aj prostredníctvom **sociálnych sietí** ako Facebook pod názvom Bratislava Region Brussels Office.

PRIORITA 5: Vytvoriť zázemie BSK v Bruseli

Kancelária sprostredkováva dôležité kontakty a relevantné stretnutia, podporuje presadzovanie záujmov a vytvára podmienky pre pracovné potreby zástupcov BSK v Bruseli, ktorí majú k dispozícii rokovaciu miestnosť a potrebné technické zabezpečenie.

Kancelária BSK v Bruseli poskytuje možnosť **stáže pre slovenských vysokoškolských študentov** so záujmom o regionálnu politiku a európske dianie. Stážista je zapojený do každodennej práce kancelárie, má príležitosť zúčastňovať sa na seminároch a konferenciách v európskych inštitúciách. Náplňou práce stážistu je príprava správ z konferencií a seminárov, podieľanie sa na príprave kultúrnych a odborných podujatí, aktualizácia webovej stránky a spravovanie sociálnych médií. Stáž nie je platená, no študenti majú možnosť financovať svoj pobyt cez program Erasmus+.

V roku 2020 stáž absolvovali:

- Alexander Barot, Masaryková univerzita, Brno
- Martina Gruyová, Univerzita Groningen

Od roku 2012 do konca roku 2020 absolvovalo 3-6 mesačnú stáž v Kancelárii BSK v Bruseli 41 študentov.

Rámcový plán aktivít na rok 2021

Agenda EVR

Jedným z najdôležitejších prostriedkov presadzovania strategických záujmov BSK v európskych politikách je aktívne členstvo v EVR. V roku 2021 sa uskutoční šesť plenárnych zasadnutí a rokovania príslušných komisií.

Plenárne zasadnutia	COTER	SEDEC
3.-5.2.2021		
17.-19.3.2021	26.2.2021	17.2.2021
5.-7.5.2021	23.4.2021	25.-26.5.2021
30.6.-2.7.2021	22.6.2021	9.7.2021
12.-14.10.2021	28.10.2021	1.10.2021
1.12.-3.12.2021	10.12.2021	13.12.2021

Z hľadiska kontinuity práce bude kľúčové aj naďalej zabezpečiť dištančnú formu plenárnych zasadnutí a zasadnutí komisií COTER a SEDEC z dôvodu pretrvávajúcej pandémie. V rámci komisie COTER bude kľúčová aj úspešná príprava odloženého výjazdového seminára COTER v Bratislave, ktorý je zatiaľ rámcovo naplánovaný na druhý polrok 2021. Seminár bude nadväzovať na stanovisko predsedu BSK k metropolitným regiónom a ich výzvam a pozícii k politike súdržnosti po roku 2020.

Predseda BSK sa v roku 2021 bude tiež uchádzať o funkciu spravodajcu komisie COTER k legislatíve EÚ v oblasti regionálnej politiky.

Aktivity poslancov BSK v Bruseli

Aktívna participácia politických zástupcov BSK v Bruseli je kľúčová z hľadiska podpory a presadzovania priorít BSK v európskych politikách. **Na december 2021 je plánovaná pracovná cesta poslancov BSK do Bruselu**, počas ktorej absolvujú stretnutia so zástupcami európskych inštitúcií, konkrétne s Európskou komisiou a Európskym parlamentom, a slovenskými zástupcami pôsobiacimi na Stálom zastúpení Slovenskej republiky pri EÚ či NATO. Realizácia služobnej cesty bude závisieť od aktuálnej zdravotnej situácie.

Európsky týždeň regiónov a miest, 11.-14.10.2021

Európsky týždeň regiónov a miest je politickou a odbornou platformou pre diskusiu medzi regionálnymi a lokálnymi aktérmi, politikmi, akademickou obcou a zástupcami občianskej spoločnosti. Je to najväčšie podujatie regiónov a miest v Bruseli spoluorganizované s EÚ inštitúciami, ktorého cieľom je reflektovať na európske politiky prostredníctvom výmeny skúseností a prezentácie dobrej praxe z územia. V súvislosti s prebiehajúcou socioekonomickou a zdravotnou krízou bude hlavnou témou 19. ročníka podujatia úloha regiónov a miest v boji s pandemiou COVID-19 a jej dopadmi s dôrazom na priority EÚ v rámci programového obdobia 2021 - 2027.

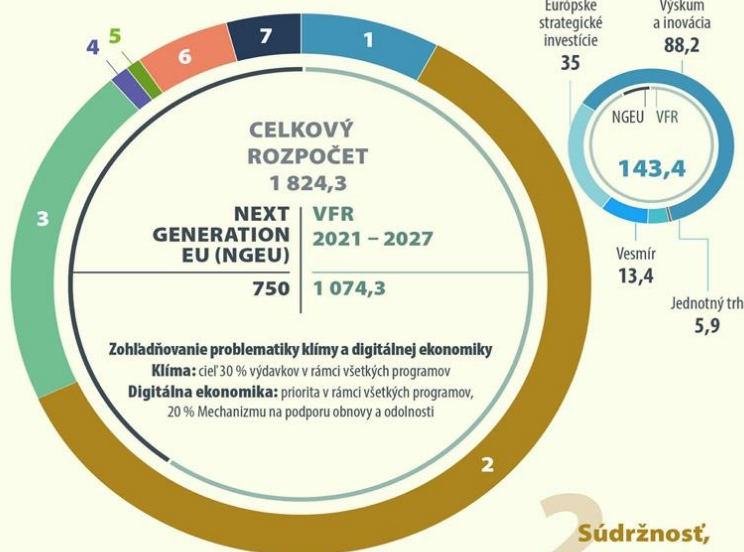

Príloha 1: Viacročný finančný rámec EÚ 2021-2027

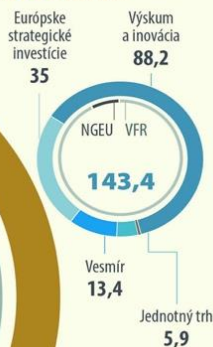
Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 a Nástroj NextGenerationEU

Výdavky EÚ na roky 2021 – 2027

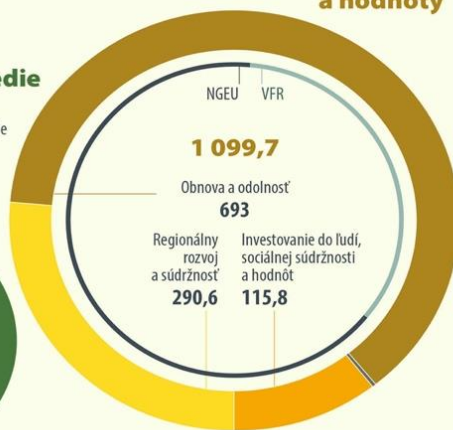
všetky sumy v mld. EUR (v cenách roku 2018)

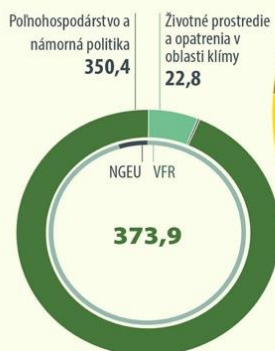
1 Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika

2 Súdržnosť, odolnosť a hodnoty

3 Prírodné zdroje a životné prostredie

4 Migrácia a riadenie hraníc

22,7

5 Bezpečnosť a obrana

6 Susedstvo a svet

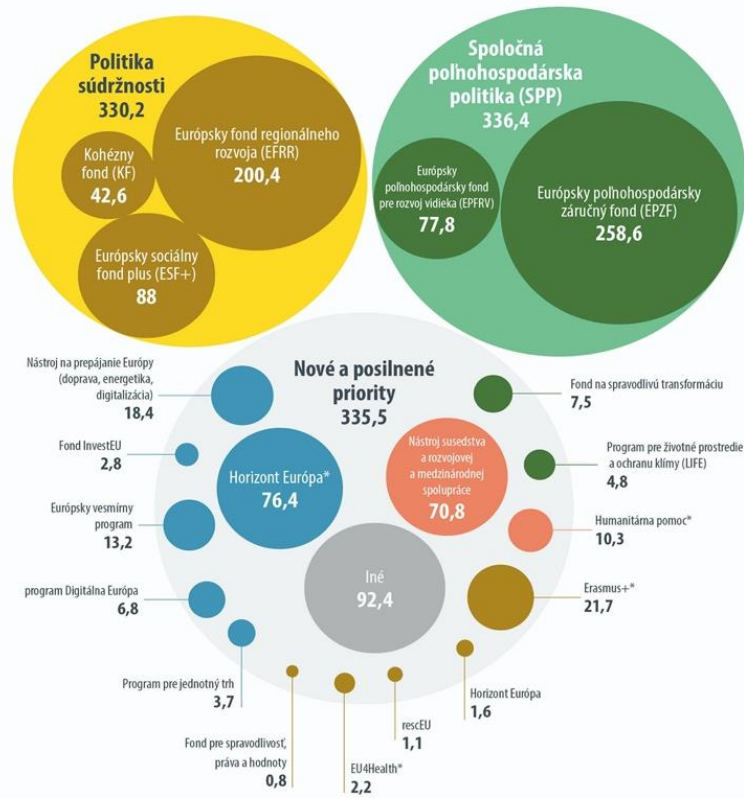
7 Európska verejná správa

Hlavné programy a fondy v rámci viacročného finančného rámca

všetky sumy v mld. EUR (v cenách roku 2018)

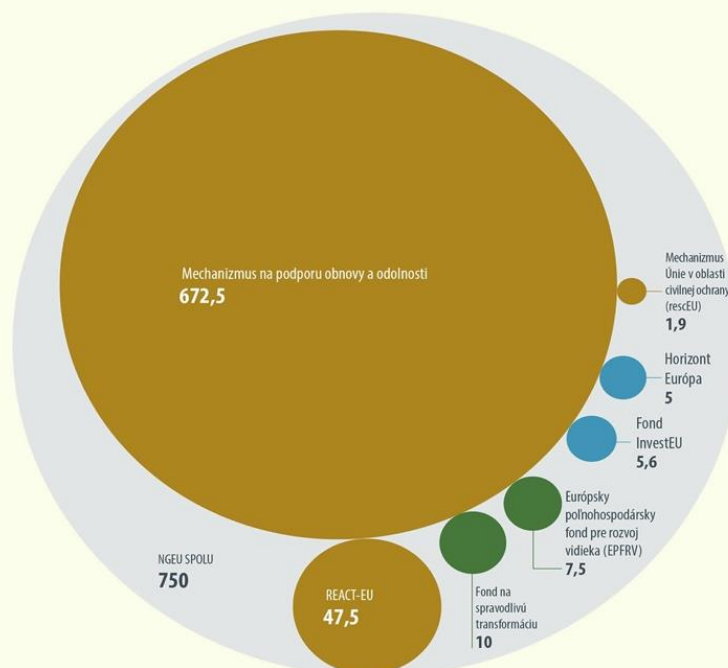

Dodatočné navýšenie o 12,5 miliardy EUR v rokoch 2021 – 2027 sa dohodlo s Európskym parlamentom a prideliť pre: Horizont Európa, Erasmus+, EU4Health, Fond pre integrované riadenie hraníc, program Práva a hodnoty, program Kreatívna Európa, InvestEU, NDICI. Navýšenia sa budú financovať hlavne z príjmov z pokút za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže a z prostriedkov, ktorých väzanosť bola zrušená.

* z toho 500 miliónov EUR z realokácie sumy 2,5 miliardy EUR z rezerv na základe dohody s Európskym parlamentom

Nástroj NextGenerationEU (NGEU): podpora obnovy a odolnosti

všetky sumy v mld. EUR (v cenách roku 2018)

Výdavky EÚ na roky 2021 – 2027

Všetky sumy v miliardách EUR (v cenách roku 2018) Celkový rozpočet: 1 824,3

- Viacročný finančný rámec (VFR): 1 074,3
- Next Generation EU: 750

Zohľadňovanie problematiky klímy a digitálnej ekonomiky:

- Klíma: cieľ 30 % výdavkov v rámci všetkých programov
- Digitálna ekonomika: priorita v rámci všetkých programov a 20 % Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika: 143,4

- Výskum a inovácia: 88,2
- Európske strategické investície: 35
- Jednotný trh: 5,9
- Vesmír: 13,4

Súdržnosť, odolnosť a hodnoty: 1 099,7

- Regionálny rozvoj a súdržnosť: 290,6
- Obnova a odolnosť: 693
- Investovanie do ľudí, sociálnej súdržnosti a hodnôt: 115,8

Prírodné zdroje a životné prostredie: 373,9

- Poľnohospodárstvo a námorná politika: 350,4
- Životné prostredie a opatrenia v oblasti klímy: 22,8

Migrácia a riadenie hraníc: 22,7

- Migrácia: 9,8
- Riadenie hraníc: 12,7

Bezpečnosť a obrana: 13,2

- Bezpečnosť: 4,1
- Obrana: 8,5

Susedstvo a svet: 98,4

- Vonkajšia činnosť: 85,2
- Predvstupová pomoc: 12,6

Európska verejná správa: 73,1

Hlavné programy a fondy v rámci viacročného finančného rámca

Všetky sumy v miliardách EUR (v cenách roku 2018)

Politika súdržnosti

SPOLU: 330,2

- **Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR): 200,4**
- **Kohézny fond (KF): 42,6**
- **Európsky sociálny fond plus (ESF+): 88**

Spoločná poľnohospodárska politika (SPP)

SPOLU: 336,4

- Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF): 258,6
- Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) 77,8

Nové a posilnené priority

SPOLU: 335,5

Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika

- Horizont Európa: 76,4*
- Nástroj na prepájanie Európy (doprava, energetika, digitalizácia) 18,4
- Európsky vesmírny program 13,2
- Program Digitálna Európa: 6,8
- Program pre jednotný trh: 3,7
- Fond InvestEU: 2,8

Súdržnosť, odolnosť a hodnoty

- Erasmus+: 21,7*
- Kreatívna Európa: 1,6
- EU4Health: 2,2*
- RescEU: 1,1
- Fond pre spravodlivosť, práva a hodnoty: 0,8

Prírodné zdroje a životné prostredie

- Fond na spravodlivú transformáciu: 7,5
- Program pre životné prostredie a ochranu klímy (Life): 4,8

Susedstvo a svet: 98,4

- Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce: 70,1
- Humanitárna pomoc: 10,3*

Iné 92,4

* z toho 500 miliónov EUR z realokácie sumy 2,5 miliardy EUR z rezerv na základe dohody s Európskym parlamentom. Poznámka: Dodatočné navýšenie o 12,5 miliardy EUR v rokoch 2021 – 2027 sa dohodlo s Európskym parlamentom a prideliť pre: Horizont Európa, Erasmus+, EU4Health, Fond pre integrované riadenie hraníc, program Práva a hodnoty, program Kreatívna Európa, InvestEU, NDICI. Navýšenia sa budú financovať hlavne z príjmov z pokút za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže a z prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Next Generation EU: podpora obnovy a odolnosti

Všetky sumy v miliardách EUR (v cenách roku 2018)

- Horizont Európa: 5
- Fond InvestEU: 5,6
- REACT EU: 47,5
- Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti: 672,5
- Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU): 1,9
- Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV): 7,5
- Fond na spravodlivú transformáciu: 10

zdroj: Rada EÚ